

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST-609-00123
Ref. Likjo/MAS
Den 4. november 2010

Orienteringsnotat om det 22. partsmøde under Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget 8. – 12. november 2010 i Bangkok, Thailand.

1. Baggrund

Beskyttelsen af ozonlaget prioriteres højt i Danmark. Det gælder også den internationale indsats, der gøres i Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

Efter Østtimors ratifikation i 2009 har alle verdens lande tilsluttet sig protokollen. Danmark har hævet et forbehold for Færøerne vedrørende to ændringer af protokollen.

I øjeblikket omfatter Montrealprotokollen 95 stoffer, hvoraf CFC'er, haloner, methylbromid og carbontetrachlorid er de væsentligste. Protokollen forpligter parterne til specifikke begrænsninger og udfasninger af produktion og anvendelse af de enkelte ozonlagsnedbrydende stoffer. I ulandene er udfasningen koblet sammen med finansiell støtte fra i-landene.

I Montrealprotokollen afholdes partsmøde hvert år. Møderne forberedes på 2 arbejdsgruppemøder, hvoraf det sidste ligger umiddelbart før selve partsmødet.

2. Indhold

Der er til dette møde fremsat en række beslutningsforslag. Ingen af disse beslutningsforslag har umiddelbare lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark.

Blandt de vigtigste emner på dagsordenen er:

Forslag om international regulering af HFC-gasser

HFC-gasser er ikke ozonlagsnedbrydende, men er forholdsvis stærke drivhusgasser, og er som sådanne omfattet af Kyoto-protokollen. De anvendes imidlertid fortrinsvis som alternativer til en række formål, hvor der tidligere blev anvendt ozonlagsnedbrydende stoffer. Mauritius og Mikronesiens Forenede Stater fremsatte i 2009 et forslag til ændring af Montrealprotokollen om, at HFC-gasser skal reguleres i Montrealprotokollen. Forslaget indebærer en gradvis udfasning af HFC'er således, at de enkelte i-lande efter 2030 kun må producere og forbruge 10 % af gennemsnittet af den produktion og det forbrug, de havde i 2004, 2005 og 2006. For ulandene er der lagt op til en udsættelse af udfasningen. Forslaget indebærer, at ulandene i lighed med de tidligere udfasninger af CFC og HCFC via den Multilaterale Fond skal kunne få støtte for at kunne leve op til kravene. USA, Canada og Mexico har fremsat et ændringsforslag, som udsætter datoen for det sidste udfasningstrin til 2033 for i-lande og 2043 for ulande. Herefter tillades stadig 15 % af basis. Ingen af forslagene indebærer altså en fuldstændig udfasning. Årsagen er, at der på en del områder ikke findes egnede alternativer til HFC'er. Alle forslagsstillerne ser deres forslag som konsistent med og i forlængelse af Klimakonventionen (UNFCCC) og Kyoto-protokollen.

EU støtter generelt, at der bør ske en global regulering af HFC'er, men i EU kredsen har der mest været fokus på, om en eventuel regulering af HFC mest formålstjenligt sker under UNFCCC/Kyotoprotokollen eller under Montrealprotokollen, og ikke så meget på de konkrete udfasningstrin. Der er i EU enighed om, at HFC-gasserne bør forblive i "Kyoto-kurven", og at UNFCCC skal anmode Montrealprotokollen om at udvikle og beslutte de konkrete tiltag. Denne indgangsvinkel ser ud til at ligge i forlængelse af begge de fremsatte forslag. Danmark har siden 2002 haft nationale regler, som kraftigt begrænser anvendelsen af HFC'er.

Forslag om at reducere udledningen af HFC-23

HFC-23 er en meget kraftig drivhusgas, der er reguleret af Kyotoprotokollen. HFC-23 dannes som et biprodukt ved produktionen af HCFC-22, der er et ozonlagsnedbrydende stof reguleret af Montrealprotokollen. Det er mellem parterne til Montrealprotokollen aftalt, at forbruget af HCFC'er skal udfases. Udfasningen sker gradvist med forskellige tidsfaste mål for hhv. i- og ulande.

En ordning under Kyotoprotokollen bevilger støtte til at nedbryde HFC-23. Støtten til at nedbryde HFC-23 er så høj, at der for ulandenes vedkommende, kan være en økonomisk fordel i at igangsætte en produktion af HCFC-22, alene for at få støtte til at nedbryde biproduktet HFC-23. Støtten modvirker derfor udfasningen af HCFC-22.

Det fremsatte forslag går bl.a. på, at bestyrelsen for den Multilaterale Fond skal undersøge, hvor mange steder der bliver produceret HCFC-22, mængden heraf og om der gives støtte til at destruere HFC-23. Komiteen skal også undersøge, hvad det koster at indsamle og destruere HFC-23.

Under Kyotoprotokollen arbejder Danmark for at ændre reglerne således, at støtten til at destruere HFC-23 ikke modvirker udfasningen af HCFC-22.

Forslag om at definitionen på blandinger af ozonlagsnedbrydende stoffer til skumproduktion skal ændres

Indien har foreslået, at såkaldte polyoler, der er blandinger, som bruges til at lave skum af, og som bl.a. indeholder HCFC, skal anses som et ozonlagsnedbrydende stof og ikke som et produkt. De fleste lande har hidtil anset polyoler for at være et produkt, men Indien hævder, at der har været forskellige fortolkninger af denne definition. Samtidig ønsker de, at den Multilaterale Fond skal ændre retningslinjer for tildeling af støtte til afviklingen af anvendelsen af HCFC til skumproduktion.

EU er meget betænkelig ved at ændre en definition, som har eksisteret og fungeret tilfredsstillende i mange år.

Bestyrelsen for den Multilaterale Fond har, ved deres seneste møde, bevilget støtte til udfasning af anvendelse af HCFC til skumproduktion. Det indiske forslag vil derfor i praksis kun få betydning for definitionen af polyoler.

Emner relateret til methylbromid

Stoffet methylbromid anvendes især som pesticid og til desinfektion. Anvendelsen af methylbromid har været forbudt i i-landene siden 1. januar 2005. I 2015 skal ulandenes forbrug også være ophørt. Forbuddet/reduceringen gælder dog ikke for forbruget af metylbromid til desinfektion i forbindelse med afskibning og karantæne. Derudover kan der gives dispensation til såkaldte "kritiske anvendelser", hvor der ikke findes alternativer. I Danmark er anvendelsen af methylbromid helt forbudt. Der er en række forslag til beslutninger i relation til methylbromid:

Beslutning om størrelsen af kvoter af methylbromid til kritiske anvendelser.

En særlig ekspertkomite har vurderet ansøgninger om tilladelse til kritisk anvendelse af methylbromid. "Kritiske anvendelser" omfatter anvendelser af methylbromid som biocid og pesticid. Komiteen vil fremlægge sine anbefalinger til beslutning på mødet, og partsmødet skal herefter tage stilling til de enkelte parter kvoter for de kommende år.

I EU ophørte brugen af methylbromid til dette formål ved udgangen af 2008. Canada, Australien og Japan har alle reduceret væsentligt i deres brug af methylbromid til kritiske anvendelser. Dette gælder derimod ikke USA. EU arbejder løbende for, at også USA skal nedbringe forbruget.

Forslag om begrænsninger i anvendelsen af methylbromid til karantæne og før-afskibningsformål (QPS)

I følge protokollen er det tilladt at anvende methylbromid til desinfektion i forbindelse med afskibning og karantæne for at forhindre spredning af skadelige organismer. Denne anvendelse udgør formentlig den største endnu ikke kontrollerede anvendelse af et ozonlagsnedbrydende stof. EU har fremsat et forslag med det formål at få reduceret denne anvendelse. Forslaget opfordrer blandt andet til, at parterne ændrer deres forskrifter om desinfektion og karantæne således, at alternativer til methylbromid kan anvendes. Da der er en mistanke om, at der specielt i USA sker en fejlagtig brug af methylbromid under denne undtagelse, indeholder forslaget også en opfordring til at definitionen af QPS nøje overholdes. Endelig foreslås en række aktiviteter for at sikre bedre data om denne anvendelse.

Kvoter til anvendelse af ozonlagsnedbrydende stoffer i "essentielle" anvendelser.

CFC har en række anvendelser, hvor det er vanskeligt at finde alternativer. Det drejer sig især om anvendelsen som drivmiddel i astmasprays. Parterne kan ansøge om tilladelse til at bruge CFC (og andre ozonlagsnedbrydende stoffer) til sådanne essentielle anvendelser. I EU er anvendelsen af CFC i astmasprays ophørt 2009. En række andre lande har ansøgt om CFC til astmasprays. Rusland har endvidere ansøgt om CFC til anvendelse i forbindelse med rumfart. Disse anvendelser er blevet anbefalet af en teknisk ekspertgruppe, som samtidigt har afslået at anbefale andre ansøgninger. Der er fremlagt et beslutningsforslag, som følger ekspertgruppens anbefalinger. Sidste år blev det besluttet at tildele ca. 2.500 ton ozonlagsnedbrydende stoffer til disse anvendelser i 2010. I år har ekspertgruppen indtil videre kun anbefalet at tildele 1.400 ton for 2011

Budget for Montrealprotokollen.

UNEP fremlægger et revideret regnskab for Montrealprotokollen og forslag til budget for 2011. Budgetforslaget for Montrealprotokollen er i alt på ca. 4,8 mio. \$. Danmarks andel heraf vil udgøre ca. 200.000 kr. Danmarks bidrag forventes at være på samme størrelse som i 2010. Både budgetterne og de reviderede regnskaber forventes at blive vedtaget uden særlig diskussion.